

Talousvaliokunta

TaV@eduskunta.fi

Keskuskauppakamarin lausunto hallituksen esityksestä sijoitusrahastolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 243/2018 vp)

Talousvaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarin lausuntoa hallituksen esitykseen sijoitusrahastolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi ("esitys"). Keskuskauppakamari lausuu asiasta seuraavan.

Esityksen tavoitteista

Esityksen tavoitteiksi on ilmoitettu mm. rahastoja koskevan sääntelyn selkiyttäminen ja norminpurku, toimialan kustannustehokkuuden lisääminen ja alalle tulon kynnyksen madaltaminen sekä rahastoyhtiöiden ja sijoitusrahastojen kotimaisen ja kansainvälisen kilpailukyvyyn turvaaminen huomioiden osuudenomistajien asema ja sijoittajan suoja.

Keskuskauppakamari pitää työryhmän tavoitteita oikeasuuntaisina ja kannatettavina.

Esitykseen sisältyvistä ehdotuksista

Sijoitusrahaston hallinnointi

Esityksessä ehdotetaan vuosittaisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen korvaamista hallituksen, osuudenomistajien määrävähemmistön tai tilintarkastajan pyynnöstä koolle kutsuttavalla kokouksella. Kuten esityksessä on todettu, osuudenomistajien kokouksien käytännön merkitys on jäänyt vähäiseksi. Vastaavasti esityksessä ehdotetut mekanismit pyynnöstä kutsuttavalle kokoukselle vaikuttavat asianmukaisilta ja oikeasuhteisilta. Keskuskauppakamari kannattaa ehdotusta.

Esityksessä ehdotetaan myös hallituksen riippumattomuuden lisäämistä paitsi asettamalla vähimmäismäärän riippumattomille hallituksen jäsenille, myös kiristämällä riippumattomuuden kriteeristöä. Keskuskauppakamari katsoo, että vaikka ehdotus näennäisesti kaventaa osuudenomistajien oikeuksia, ehdotus ei tosiasiassa heikennä sijoittajan suojaa vaan pikemmin käytännössä parantaa sitä. Keskuskauppakamari kannattaa ehdotusta.

Alarahastot

Esityksessä ehdotetaan alarahastorakenteen sallimista suomalaisille sijoitusrahastoille ja erikoissijoitusrahastoille. Tältä osin ehdotuksella halutaan antaa suomalaisille rahastoille joustoa ja mahdollisuuksia järjestää rahastonsa samalla tavoin kuin eräissä muissa jäsenvaltioissa jo tehdään. Lisäksi alarahastorakenne mahdollistaa hallinnoinnin tehostamisen rahastoyhtiön näkökulmasta. Keskuskauppakamari kannattaa ehdotusta.

Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastus

Esityksessä ehdotetaan tilintarkastajien toimittaman arvonlaskennan harventamista. Keskuskauppakamari katsoo, että nykyiset säilytysyhteisön velvoitteet huomioiden tilintarkastajan toimittamien arvonlaskentojen harventaminen ei heikennä sijoittajan suojaa, mutta on omissa vähentämään rahastoyhtiöiden hallinnollisia kustannuksia. Keskuskauppakamari kannattaa ehdotusta.

Rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä

Esityksessä ehdotetaan vähimmäismäärän laskemista 50:stä osuudenomistajasta 30:een. Keskuskauppakamari katsoo, että ehdotetulla muutoksella voidaan joissain tapauksissa alentaa markkinoille tulon kynnystä ja kannattaa ehdotusta.

Osuustodistus

Esityksessä ehdotetaan, ettei rahastoyhtiöllä olisi jatkossa velvollisuutta antaa fyysistä osuustodistusta. Esityksen perusteella rahastoyhtiöt voivat kuitenkin halutessaan jatkaa nykyistä käytäntöä, ts. yhtiöille ei synny velvoitetta osuustodistusten keräämiseen. Keskuskauppakamari kannattaa ehdotusta ja pitää todistuksettomuutta yksinomaan ajanmukaisena.

Rahasto-osuuksien lunastus

Esityksessä ehdotetaan rahastoyhtiöille suurten lunastusten rajoittamista uutena likviditeetin hallintakeinona. Keskuskauppakamari katsoo, että on tilanteita, joissa lunastusten rajoittaminen ehdotetulla tavalla voi olla perusteltua rahasto-osuudenomistajien etujen suojelemiseksi. Ehdotuksen perusteella rahastoyhtiö voisi määritellä vapaasti säännöissä, miten ja missä tilanteissa lunastuksia voidaan rajoittaa, joskin Finanssivalvonnalle on annettu asiassa tarkempaa määräyksenantovaltaa. Keskuskauppakamari yhtyy ehdotuksessa esitetty ja pitää olennaisena sitä, että sijoittajalla on mahdollisuus riittävästi ennakoida mahdolliset lunastustilanteet.

Esityksessä ehdotetaan niin ikään rahastoyhtiölle mahdollisuutta lunastaa yksittäisten rahasto-osuudenomistajien rahasto-osuudet laissa ja sijoitusrahaston säännöissä määritellyissä tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan suostumusta. Edellytyksenä on että lunastus perustuu osuudenomistajaan liittyvään seikkaan, joka aiheuttaa rahastoyhtiölle kohtuuttomia velvoitteita. Yksityiskohtaisissa perusteluissa on tarkemmin kuvattu tällaisia tilanteita. Keskuskauppakamari pitää ehdotettua lunastusoikeutta oikeasuhtaisena rahastoyhtiölle ja muille osuudenomistajille mahdollisesti aiheutuvaan haittaan nähden.

Erikoissijoitusrahastot

Esityksessä ehdotetaan erikoissijoitusrahastoa koskevan sääntelyn siirtämistä vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Keskuskauppakamari katsoo, että ehdotus selkeyttää lainsäädäntöä ja siten kannattaa ratkaisua.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan johdolle ja omistajille asetettavat luotettavuusvaatimukset

Esityksessä ehdotetaan rekisteröitymisvelvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien johdolle ja merkittävälle omistajille asetettavaksi samat luotettavuusvaatimukset kuin mitä edellytetään

toimiluvallisilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta. Tältä osin muutosta ei perustella juuri muutoin kuin viittaamalla mm. joukkorahoituksen välittäjille asetettuihin velvoitteisiin ja yleisesti sijoittajan suojaan.

Keskuskauppaamari katsoo, että yleisesti ottaen erottelu toimiluvallisen toiminnan ja rekisteröitymistä edellyttävän toiminnan välillä on käyttökelpoinen, kun pyritään säilyttämään markkinoiden tehokkuus. Pienimuotoisessa toiminnassa rekisteröitymisen ja sen mahdollistaman jälkikäteisen valvonnan tulisi olla sijoittajan suojan ja toimialan riskinhallinnan kannalta riittävää. Sen sijaan toiminnan ylittäessä tietyt ennalta määritellyt rajat, mahdolliset riskit myös kasvavat, jolloin on perusteltua edellyttää toimilupaa. Tällöin toiminnan ja toimijan luotettavuutta tarkastellaan erillisessä toimilupamenettelyssä jo ennen toiminnan aloittamista. Keskuskauppaamari katsoo, että yleisesti ottaen pitäisi välttää sitä, että rekisteröintimenettelyyn tuodaan yhtään enempää toimilupamenettelylle tyypillisiä edellytyksiä, jotta toiminnan aloittamiselle ei luotaisi liiallisia hallinnollisia kynnyksiä.

Muita huomioita lainsäädännön valmisteluun

Valtiovarainministeriö valmistelee esitystä sijoitusrahastoja koskevan verosäätelyn täsmenämiseksi (VM131:00/2018). Tarkoituksena on määritellä sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston verovapauden edellytykset tuloverolaissa. Keskuskauppaamari pitää tärkeänä, että sijoitusrahastolaissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa toiminnalle annetut määritelmät ovat yhdenmukaisia verolainsäädännön kanssa siten, että näissä laeissa määriteltä toiminta täyttää valmisteltavan esityksen TVL 20 a §:ssä verovapaudelle asetettavat edellytykset. Näiden määritelmien on myös oltava sanamuodoltaan niin selkeitä, etteivät ne aiheuta tulkinnanvaraisuutta ulkomaisten rahastojen Suomesta saaman tulon verokohteluun. Keskuskauppaamari on antanut erillisen lausunnon valmisteilla olevaan verolainsäädäntöön 26.11.2018.

Rahasto-osuusrekisterin pitoa koskevien säännösten päivittäminen olisi tärkeää rahastoyhtiöiden rajat ylittävän toiminnan kannalta. Vastaavasti vaihtuvapääomaista sijoitusyhtiötä koskevan säätelyn puute rajoittaa toimialan kehitystä. Keskuskauppaamari pitää valitettavana, että työryhmä ei toimikautensa aikana onnistunut valmistelevaan kyseisiä ehdotuksia eivätkä ne siten sisälly lausuttavaan esitykseen. Keskuskauppaamari katsoo, että kyseisten ehdotusten valmistelua tulisi ehdottomasti jatkaa.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Leena Linnainmaa
varatoimitusjohtaja